

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/344/2021
Identifikačné číslo spisu: 3118200368
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3118200368.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú P. B., narodenú XX.XX.XXXX, bývajúcu u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, so sídlom v Trenčíne, Gen. M.R. Štefánika 20, dieťa rodičov matky T. K., bývajúcej v C.J. B., B. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, so sídlom v Trenčíne, Piaristická 6667, a otca V. B., bývajúceho v C., S. XXXX/X, zastúpeného advokátskou kanceláriou MÚDRY&MINÁRIKOVÁ, s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Palackého 6403, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26P/6/2018, o dovolaní matky maloletej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. júna 2021, sp. zn. 19CoP/27/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. februára 2021 č. k. 26P/6/2018-1174 zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú zastupovať a spravovať majetok maloletej. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne s účinnosťou od 1. januára 2018 do 31. augusta 2018 a sumou 250,- eur mesačne s účinnosťou od 1. septembra 2018, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dlh na výživnom vo výške 1.500,- eur povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom k rukám matky v mesačných splátkach po 42,- eur s účinnosťou zaplatenia prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok. Výslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie v zmysle § 65 ods. 1 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej, majetkové a zárobkové pomery otca a matky, považoval za primerané výživnú sumu 200,- eur mesačne od podania návrhu matkou do 31. augusta 2018. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že maloletá v tomto čase navštevovala materskú školu, preto zohľadnil náklady spojené s poplatkami v MŠ, krúžok anglického jazyka, bežné výdavky na stravu maloletej v domácom prostredí,

hygienické potreby, ošatenie a voľnočasové aktivity. Zároveň vzal do úvahy nepriaznivý zdravotný stav maloletej vyžadujúci si vyššie výdavky na ortopedickú obuv, ako aj náklady na ďalšie aktivity smerujúce k zlepšeniu jej zdravotného stavu (plávanie, balet, rehabilitácie, masáže).

1.1. Po začatí školskej dochádzky maloletou od 9/2018 považoval súd za primerané výživné sumu 250,- eur, pričom vzal do úvahy zvýšené výdavky spojené s návštevou školy ako triedny poplatok, poplatky za stravu v jedálni, školský klub, angličtinu, fotenie, ZRPŠ, skrining chodidiel v škole a školské predstavenie. Aj v tomto období zohľadnil súd pretrvávajúce zdravotné problémy maloletej a s tým spojenú potrebu výdavkov za účelom zlepšenia jej zdravotného stavu. Konštatoval, že matka riadne zabezpečuje potreby maloletej a v konaní nebolo zistené, že by úhrady výdavkov na jej potreby boli robené na úkor maloletej, preto nevykonával dôkazy navrhované otcom na preukázanie platieb za potreby matky. Keďže v konaní boli preukázané skutočnosti nasvedčujúce vyšším príjmom a priaznivejším majetkovým pomerom otca než on sám deklaroval, vychádzal súd pri posúdení jeho majetkových a zárobkových pomerov z tzv. potenciality príjmov otca. K pomerom matky uviedol, že je vydatá, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, býva v rodinnom dome jej manžela, bola vlastníčkou dvojizbového bytu, ktorý predala, získanú sumu použila na splatenie hypotekárneho úveru a odmenu realitnej kancelárie, zvyšok použila pre potreby rodiny. Je poberateľkou materského príspevku, otcovi maloletej spláca pôžičku po 205,94 eur mesačne. Príjmy zo živnosti matky predstavovali za rok 2017 sumu 1.992,- eur a za rok 2018 sumu 2.060,- eur. Od 17.8.2018 je matka spoločníčka a konateľka spoločnosti T. C., B.T..Y., v roku 2019 dosiahla príjem zo závislej činnosti v sume 348,14 eur, v období od 04-06/2020 mala čistú mzdu vo výške 1.565,68 eur. Dôkazy navrhované otcom na preukázanie skutočných príjmov matky súd zamietol s odôvodnením, že nimi nie je možné preukázať otcom namietané skutočnosti a tiež z dôvodu, že majetkové a zárobkové pomery matky boli v konaní dostatočným spôsobom zistené. Zameškaný dlh na výživnom povolil súd otcovi splácať tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia. O trovách konania rozhodol podľa § 58 v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie otca maloletej rozsudkom z 9. júna 2021, sp. zn. 19CoP/27/2021 zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch o výživnom, o dlhu na výživnom a o trovách konania tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 170,- eur mesačne s účinnosťou od 1. januára 2018 do 31. augusta 2018 a sumou 200,- eur mesačne s účinnosťou od 1. septembra 2018, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že s poukazom na zistené skutkové okolnosti bolo správne konštatovanie súdu prvej inštancie, že otec maloletej sa bezdôvodne vzdal príjmu a je potrebné vychádzať z jeho pôvodného príjmu 1.400,- eur brutto, alebo aspoň zo súm uvádzaných v inzerátoch pre poisťovacích poradcov. Tvrdenie otca maloletej o zvýšených výdavkoch na domácnosť z dôvodu smrti jeho otca ničím nepreukázal, preto naň nebolo možné prihliadať. Konštatoval, že dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav maloletej si vyžaduje osobitnú starostlivosť a vyššie výdavky. Náklady uvádzané matkou (plávanie, rehabilitácie, masáže, balet) považoval za odôvodnené s poukazom na lekárske správy, ktoré uvedené aktivity v prospech maloletej odporúčajú. Otec namietal ich výšku, avšak neuviedol žiadne konkrétne dôvody, pre ktoré by bolo možné o výške platieb pochybovať. Zhodne so súdom prvej inštancie mal zato, že nie je možné požadovať príjmové doklady od matky úplne za všetko, pričom náklady na spomínané aktivity považoval za primerané. Z tohto dôvodu odvolací súd vychádzal z osobitných nákladov spojených so zhoršeným zdravotným stavom maloletej podľa vyčíslenia matkou v sume približne 200,- eur mesačne. Neprihliadol iba na náklady za rehabilitácie v domácom prostredí, pretože boli vykonávané len jeden mesiac po operácii v novembri 2019 a nie pravidelne. Odvolací súd ďalej prihliadol aj na odôvodnené bežné výdavky, ktoré spolu s osobitnými výdavkami spojenými so zdravotným stavom maloletej vyčísľil v rozsahu 350-400,- eur mesačne. Zároveň zohľadnil neprimerane nízky príjem matky, ktorá je jednou z dvoch spoločníčok a konateľiek spoločnosti T. C., B.T..Y., čo podobne ako v prípade otca vyhodnotil ako bezdôvodné vzdanie sa príjmu. Výsvetlenia matky k príjmom na účte, že šlo o chybné platby, ktoré vrátila v hotovosti, nepovažoval za dôveryhodné. Bezplatné zapožičanie automobilov Audi A3 a Hyundai Tuscon v roku 2019 od spoločnosti ENERGYSPORT SK, s.r.o., považoval za majetkový prospech (nepeňažný príjem) matky, ktorý bolo potrebné zohľadniť. Odvolací súd tak vychádzal z príjmu matky v rozsahu 1.500 - 1.700,- eur mesačne, čo matka v odvolacom konaní nespochybnila. Rozdiel príjmu

matky oproti príjmu otca je kompenzovaný osobnou starostlivosťou matky o maloletú a preto odvolací súd dospel k záveru, že oprávnené výdavky maloletej je možné rozdeliť medzi matku a otca približne na polovicu. Za primeranú výšku výživného za predškolské obdobie maloletej tak považoval sumu 170,- eur mesačne a od 1. septembra 2018 sumu 200,- eur mesačne. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že otec pravidelne prispieval na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne a preto nebolo potrebné rozhodovať o zmeškanom výživnom. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie matka maloletej (ďalej aj „dovolateľka“), prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, pretože súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, je zmätočné a vnútorne rozporné. Za nepreskúmateľnú považovala tú skutočnosť, že nie je zjavné, ako odvolací súd dospel k sume odôvodnených výdavkov na maloletú vo výške 350-400,- eur mesačne a prečo nezohľadnil obdobie po nástupe maloletej na základnú školu. Uviedla, že keď odpočíta bežné náklady zohľadnené odvolacím súdom od sumy 150-200,- eur, zostane suma 80-130,- eur mesačne, ktorá má pokryť výdavky na stravu, drogériu, ortopedickú obuv a ešte aj jednorazové výdavky (školské aktivity a poplatky), ktoré sa rozpočítajú na celý rok. Pritom len zvýšené výdavky na špeciálnu obuv, ktoré riadne zdokladovala už pred súdom prvej inštancie, predstavujú priemerne 60,- eur mesačne. Odkázala na vyčíslené a zdokladované výdavky na maloletú predložené súdu prvej inštancie, ktoré predstavovali počas navštevovania materskej školy maloletou sumu 432,63- eur mesačne a sumu 598,14- eur mesačne od nástupu maloletej do základnej školy. Odvolaciemu súdu vyčítala, že si nepovšimol tú skutočnosť, že ako matka má dve vyživovacie povinnosti na rozdiel od otca maloletej. Uviedla, že po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie jej vznikli aj ďalšie výdavky spojené s operáciou maloletej a tiež má vážne zdravotné problémy, v dôsledku ktorých je práceneschopná od 8. apríla 2021. Zhodnotenie dôkazov odvolacím súdom považovala za povrchné a jeho rozhodnutie za svojvoľné, nepodložené vykonaním riadneho dokazovania. Zároveň bolo rozhodnutie pre ňu prekvapivé, pretože na základe zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie ho nebolo možné predvídať. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Otec maloletej žiadal, aby dovolací súd dovolanie matky odmietol. Tvrdenia matky označil za nepravdivé a nepodložené. Uviedol, že náklady na operačný zákrok maloletej si dala matka preplatiť zdravotnou poisťovňou, o čom predložil doklad. Dočasná práceneschopnosť matky nemá žiaden vplyv na dosahovanie jej príjmov, keďže nie je v pracovnom pomere. Na druhé maloleté dieťa poberá rodičovský príspevok. Bol toho názoru, že zvýšenie výživného zo sumy 100,- eur na sumu 200,- eur mesačne dostatočne zohľadňuje odôvodnené potreby maloletej v súvislosti s nástupom maloletej do základnej školy. Mal zato, že z rozhodnutia odvolacieho súdu je zjavné, z čoho vychádzal pri stanovení výšky výživného pre maloletú. Poukázal tiež na skutočnosť, že matka sa nevyjadřila k podanému odvolaniu otca, hoci mala možnosť tak urobiť a poprieť jeho vyjadrenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za vecne správne a dostatočne odôvodnené.

5. V replike matka zotrvala na svojich dovolacích argumentoch, bola toho názoru, že došlo k vade v zmysle § 240 písm. f/ CSP. Zdôraznila, že ide o mimosporové konanie, v ktorom platí vyšetrovací princíp a preto jej nevyjadrenie sa k odvolaniu nemá vplyv na povinnosť odvolacieho súdu riadne zistiť skutkový stav vecí. Opätovne spochybnila postup odvolacieho súdu a poukázala na rozhodnutie v inej veci, kde ten istý vec prejednávajúci senát odvolacieho súdu rozhodol protiústavne a jeho rozhodnutie bolo ústavným súdom zrušené.

6. Kolízny opatrovník sa k podanému dovolaniu nevyjadřil.

7. Dovolanie podala matka maloletého dieťaťa vo veci upravenej v zákone č. 161/2015 Z.z. Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej len „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilným sporovým poriadkom (ďalej len „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na

konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania matky bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

9. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

11. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany (účastníka konania) nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Dovolateľka v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP predovšetkým namietala, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné, zmätočné, arbitrárne a prekvapivé. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd však nezistil ani jeden z týchto namietaných nedostatkov v rozhodnutí odvolacieho súdu.

14. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania, aby uplatňoval svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý

považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd v rozhodnutí dospel k záveru, že odôvodnené potreby maloletej predstavujú sumu 350-400,- eur mesačne, na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý mal zato, že táto suma predstavuje len 200-250,- eur mesačne. Rozdiel medzi oboma rozhodnutiami spočíval nie v určení nižšej sumy odôvodnených výdavkov maloletej, ale v právnom závere odvolacieho súdu, že pri určení vyživovacej povinnosti rodičov je potrebné zohľadniť nielen príjem otca, ale aj príjem matky a jeho výšku. Kým teda súd prvej inštancie v tomto smere nevzal do úvahy bezdôvodné zrieknutie sa potenciálneho príjmu matky a nepenažný príjem matky v podobe bezodplatného zapožičania automobilov, odvolací súd uvedené skutkové okolnosti zohľadnil s tým, že hoci by príjem matky prevyšoval príjem otca, je kompenzovaný osobnou starostlivosťou matky o maloletú a preto dospel k záveru, že výdavky na maloletú je potrebné rozdeliť medzi rodičov rovnakým dielom.

14.1. Navyše odvolací súd určil výdavky spojené so zhoršeným zdravotným stavom maloletej na sumu 200,- eur mesačne, ktorá zahŕňala okrem nákladov zohľadnených už súdom prvej inštancie (plávanie, rehabilitácie s masážami, kurz baletu) v sume 132,- eur súhrnne, ešte ďalšiu sumu a to 80,- eur mesačne na iné (ako už uvedené) výdavky bez účelového určenia (t.j. môžu byť nimi pokryté aj výdavky na špeciálnu obuv pre maloletú). Z odôvodnenia tiež vyplýva, ktoré konkrétne náklady zohľadnil odvolací súd ako náklady na bežné výdavky (podrobnejšie bod 7. rozsudku odvolacieho súdu) vrátane obuvi. Odvolaciemu súdu tak nie je možné vyčítať, že by nezohľadnil špeciálne náklady, ktoré vznikajú v súvislosti so zdravotným stavom maloletej, či návštevou školy, ani to, že by nebolo zrejmé, ktoré výdavky vzal do úvahy. Treba zdôrazniť, že nie je možné presne vyčísliť, vydokladovať odôvodnené potreby maloletej, tak ako to žiada matka (či otec v konaní pred súdom prvej inštancie). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí obsahovať presný rozpis každej jednotlivej položky a sumy, ktorá má byť výživným pokrytá (takýto rozpis nie je obsiahnutý ani v rozhodnutí súdu prvej inštancie). Ide vždy o sumu, na ktorú je potrebné pozeráť sa zo širšieho uhla pohľadu, teda ako na sumu „primeranú“, a nie sumu kopírujúcu každý cent výdavkov na maloleté dieťa.

14.2. Odvolací súd zohľadnil výdavky maloletej aj z hľadiska obdobia pred nástupom maloletej do základnej školy a výdavky po nástupe (viď bod 8. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), keď určil sumu 170,- eur mesačne za predškolské obdobie a sumu 200,- eur mesačne od 1. septembra 2018. Pokiaľ ide o námietku dovolateľky, že je práceneschopná od 8. apríla 2021 a vznikli jej ďalšie výdavky spojené s operáciou maloletej, dovolací súd konštatuje, že táto informácia nebola obsahom spisu a odvolací súd v čase vyhlásenia svojho rozhodnutia nemal o tom vedomosť, preto ju ani nemohol zohľadniť a vyjadriť sa k nej. Ani vyšetrovací princíp mimosporového konania nezabavuje účastníka konania povinnosti tvrdenia tých skutkových okolností, ktoré sú na jeho strane a môžu mať vplyv na rozhodnutie súdu v zmysle § 32 CMP (pozri obdobne komentár k Civilnému mimosporovému poriadku § 35, 1 vydanie, 2017, doc. JUDr. Romana Smyčková, PhD. a kolektív, Nakladateľstvo C. H. Beck). Pokiaľ účastník neoboznámí súd s okolnosťami nevyhnutnými pre jeho rozhodnutie, hoci o nich vedel a mal možnosť tak urobiť (§ 63 CMP), sám sa zbavuje možnosti priaznivejšieho rozhodnutia v jeho prospech.

15. Dovolací súd už len dodáva, že za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. O napadnutom rozsudku odvolacieho súdu nemožno povedať ani to, že je prekvapivým

rozhodnutím, v zmysle rozhodovacej praxe ústavného i najvyššieho súdu. Najvyšší súd už za predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, podľa ktorého predvídateľné je rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup súdu v konaní a pri rozhodovaní (viď sp. zn. 3 Cdo 236/2010, 7 Cdo 42/2010, 5 Cdo 210/2013). Dovolateľka bola oboznámená s argumentáciou otca týkajúcou sa jej majetkových a zárobkových pomerov už vo vyjadreniach otca počas konania na súde prvej inštancie, skutočnosť, že sa nepremietli v súdnom rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale boli zohľadnené až odvolacím súdom, nemá za následok „prekvapivosť“ rozhodnutia, pretože dovolateľka mala možnosť sa k nim vyjadriť a vedela, že odvolací súd ich bude na základe podaného odvolania posudzovať, čo aj urobil. Odvolanie otca bolo právnej zástupkyňi matky riadne doručené 5. mája 2021 (viď č.l. 1234 spisu). Dovolateľka mala preto možnosť zaujať stanovisko k námietkam otca týkajúcim sa posúdenia jej majetkových a zárobkových pomerov a možností, ako aj k tzv. potencialite príjmu na jej strane (viď bod 40 - 50 odvolania otca), ktoré si odvolací súd pri určení vyživovacej povinnosti otca osvojil. Na tom nič nemení skutočnosť, že v mimosporovom konaní platí tzv. vyšetrovací princíp, pretože v danom prípade bol postup odvolacieho súdu predvídateľný a matke bola vytvorená možnosť naň reagovať, neboli jej teda postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu odňaté žiadne procesné oprávnenia. Je tiež zrejmé, že pri určení vyživovacej povinnosti bude súd skúmať majetkové a zárobkové pomery oboch rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine), neobstojí preto tvrdenie dovolateľky o prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že sa nemala možnosť vyjadriť k dôvodom, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

17. Dovolací súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľky o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojevôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o určení výživného v sume 170,- eur, resp. 200,- eur a z akých dôvodov pristúpil k zmene napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom tieto dôvody nie je možné považovať za nepodložené, svojoľné, či neodôvodnené (viď bližšie bod 14 tohto rozhodnutia). Ako už bolo vyššie spomenuté, za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje.

18. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP bola aj ďalšia dovolacia námietka matky o nedostatočnom dokazovaní (neúplne zistenom skutkovom stave), či povrchnom vyhodnotení dôkazov odvolacím súdom. Dovolací súd totiž nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery, nakoľko v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, ale v zmysle § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Nedostatočne zistený skutkový stav veci, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Z tohto dôvodu sa dovolací súd nemohol vecne zaoberať obsahom dovolacích námietok matky smerujúcich k posúdeniu správnosti záveru odvolacieho súdu, že sú dané podmienky pre zmenu pôvodne určenej vyživovacej povinnosti otca maloletého v nižšej sume.

19. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie matky maloletej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 CSP v nadväznosti na ustanovenie § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov

dovolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.